Choroby wewnętrzne z elementami onkologii.

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Ratownictwo Medyczne
Dyscyplina wiodąca	Nauki Kliniczne
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Klinika Chorób Wewnętrznych (NZW). Szpital Grochowski im. dr med. Rafała Masztaka Sp.z o.o., ul. Grenadierów 51/59, 04-073 Warszawa Zakład Propedeutyki Onkologicznej (NZX), ul. Ciołka 27, 01-445 Warszawa, pok.103C
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Daniel Śliż (NZW) prof. dr hab. n. med. Andrzej Deptała (NZX)
Koordynator przedmiotu	dr hab. n. med. Daniel Śliż (NZW); daniel.sliz@wum.edu.pl; tel (22) 51 52 629
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr hab. n. med. Daniel Śliż (NZW); daniel.sliz@wum.edu.pl; tel (22) 51 52 629 dr n. med. i n. o zdr. Michał Budzik (NZX); michal.budzik@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Klinika Chorób Wewnętrznych (NZW): dr hab. n. med. Daniel Śliż; lek. Grzegorz Graff; lek. Paulina Radziwon-Biernacka; Zakład Propedeutyki Onkologicznej (NZX): dr n. med. i n. o zdr. Michał Budzik

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	2; całoroczny	**Liczba punktów ECTS**	6

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ **Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim**	**Liczba godzin**	**Kalkulacja punktów ECTS**
wykład (W)	50	2,3
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)	55	2,5
e-learning (e-L)		

zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1,2

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Zapoznanie absolwentów z etiopatogenezą, objawami, diagnostyką i leczeniem wybranych jednostek chorobowych z zakresu chorób wewnętrznych.
C2	Rozwijanie umiejętności przeprowadzania badania podmiotowego i przedmiotowego.
C3	Rozwijanie umiejętności oceny stanu chorych.
C4	Zapoznanie absolwentów z zasadami postępowania w stanach nagłych w chorobach wewnętrznych.
C5	Rozwijanie umiejętności interpretacji badań dodatkowych
C6	Rozwijanie umiejętności prowadzenia diagnostyki różnicowej
C7	Kształtowanie prawidłowej relacji z pacjentem.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	**Efekty w zakresie** *(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 10 października 2024)*
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
C.W8.	problemy wynikające z niepełnosprawności i chorób przewlekłych;
C.W14.	uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów;
C.W15.	zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w opiece paliatywnej i najczęstsze problemy medycyny paliatywnej;
C.W16.	zasady postępowania ratunkowego w przypadku pacjenta w stanie terminalnym;
C.W17.	mechanizmy prowadzące do stanów nagłego zagrożenia zdrowotnego;
C.W18.	mechanizmy działania podstawowych grup produktów leczniczych podawanych samodzielnie przez ratownika medycznego;
C.W23.	stany nagłego zagrożenia zdrowotnego w chorobach nowotworowych i hematologicznych, zaburzeniach układu krzepnięcia, zespole wykrzepiania wewnątrznaczyniowego i ostrej białaczce oraz zasady postępowania przedszpitalnego w tych stanach;
C.W25.	zasady badania podmiotowego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i świadczeń medycznych innych niż medyczne czynności ratunkowe;
C.W26.	zasady badania fizykalnego w zakresie niezbędnym do prowadzenia medycznych czynności ratunkowych i udzielania świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe;
C.W27.	przyczyny i rodzaje bólu w klatce piersiowej oraz jego diagnostykę;

C.W28.	problematykę ostrego zespołu wieńcowego, zawału serca, nadciśnienia tętniczego, rozwarstwienia aorty, niewydolności krążenia, ostrego niedokrwienia kończyny, obrzęku płuc i zatorowości płucnej;
C.W29.	przyczyny i rodzaje ostrej niewydolności oddechowej;
C.W30.	zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w zespole ostrej niewydolności oddechowej, zaostrzeniu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmie, ostrych stanach zapalnych dróg oddechowych i odmie opłucnowej oraz ich przyczyny i objawy;
C.W31.	zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w ostrej niewydolności nerek oraz jej przyczyny i objawy;
C.W32.	wybrane choroby przewodu pokarmowego;
C.W33.	zagadnienia śpiączki metabolicznej i stanów nagłego zagrożenia zdrowotnego w endokrynologii;
C.W34.	metody oceny stanu odżywienia;
C.W35.	zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego oraz profilaktycznego w najczęstszych chorobach bakteryjnych, wirusowych, pasożytniczych i grzybicach, w tym zakażeniach pneumokokowych i meningokokowych, wirusowym zapaleniu wątroby (WZW), zespole nabytego niedoboru odporności AIDS, sepsie i zakażeniach szpitalnych oraz ich przyczyny i objawy;
C.W36.	produkty lecznicze stosowane w nagłych chorobach internistycznych, neurologicznych i psychicznych;
C.W57.	przyczyny i objawy nagłego zatrzymania krążenia;
C.W64.	wskazania do tlenoterapii biernej lub wentylacji zastępczej manualnej powietrzem lub tlenem oraz techniki ich wykonywania;
C.W69.	wskazania do defibrylacji manualnej oraz kardiowersji i elektrostymulacji u pacjentów z niestabilnością hemodynamiczną i techniki ich wykonywania;
C.W70.	zasady monitorowania czynności układu oddechowego i układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;
C.W72.	zasady podawania produktów leczniczych zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego oraz aktualną wiedzą medyczną;
C.W77.	objawy i rodzaje odmy opłucnowej;
C.W85.	postępowanie przedszpitalne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego u dorosłych;
C.W89.	stany nagłego zagrożenia zdrowotnego w chorobach nowotworowych oraz postępowanie przedszpitalne i w SOR w przypadku takich zagrożeń;
C.W91.	procedury specjalistyczne w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego pochodzenia wewnętrznego, w szczególności takie jak pierwotna przezskórna interwencja wieńcowa (Percutaneous coronary intervention, PCI), kontrapulsacja wewnątrzaortalna (Intra-aortic balloon pump, IABP), dializa i formy krążenia pozaustrojowego;
C.W99.	zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej oraz zasady postępowania przedszpitalnego i w SOR w takich zaburzeniach;
C.W106.	zasady cewnikowania pęcherza moczowego;
C.W107.	procedurę zakładania sondy żołądkowej i płukania żołądka;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
C.U1.	ocenić stan pacjenta w celu ustalenia sposobu postępowania ratunkowego;
C.U4.	przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta;

C.U7.	przeprowadzić wywiad medyczny z pacjentem dorosłym w zakresie niezbędnym do podjęcia medycznych czynności ratunkowych;
C.U8.	ocenić stan świadomości pacjenta;
C.U10.	przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta dorosłego w zakresie niezbędnym do ustalenia jego stanu;
C.U11.	monitorować czynność układu oddechowego, z uwzględnieniem pulsoksymetrii, kapnometrii i kapnografii;
C.U12.	zinterpretować wyniki badań pacjenta z przewlekłą niewydolnością oddechową;
C.U13.	wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) i zinterpretować jego zapis w podstawowym zakresie;
C.U14.	monitorować czynność układu krążenia metodami nieinwazyjnymi;
C.U15.	ocenić i opisać stan somatyczny i psychiczny pacjenta;
C.U18.	monitorować stan pacjenta metodami nieinwazyjnymi;
C.U19.	obliczać dawki produktów leczniczych oraz przygotowywać do podania i podawać produkty lecznicze pacjentowi;
C.U29.	stosować leczenie przeciwbólowe;
C.U30 .	ocenić stopień nasilenia bólu według skal oceny bólu;
C.U37.	powiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby;
C.U45.	wdrożyć tlenoterapię zależnie od potrzeb pacjenta i wspomagać oddech;
C.U46.	stosować zasady aseptyki i antyseptyki;

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 10 października 2024 wspomina się o „absolwencie", a nie studencie*

5. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
I	**Klinika Chorób Wewnętrznych – semestr I i II**	
W1 - Wykład	Kardiologia cz.1 – Badanie podmiotowe – ból w klatce piersiowej - różnicowanie, duszność - różnicowanie. Badanie przedmiotowe. Badania dodatkowe – badania laboratoryjne, EKG – wykonanie i podstawowa interpretacja	C.W8, C.W17, C.W18, C.W23, C.W25, C.W26, C.W27, C.W28, C.W29, C.W30, C.W31, C.W32, C.W33, C.W34, C.W35, C.W36, C.W57, C.W64, C.W69, C.W70, C.W72, C.W77, C.W85, C.W91, C.W99, C.W106, C.W107, C.U12, C.U13, C.U15, C.U19, C.U37
W2 - Wykład	Kardiologia cz. 2 – Choroba wieńcowa. Najczęstsze zaburzenia rytmu serca. Niewydolność serca – diagnostyka różnicowa, postępowanie. Inne ostre stany w kardiologii.	
W3 - Wykład	Choroby płuc – Badanie podmiotowe - duszność. Badanie przedmiotowe. Badania dodatkowe. Zapalenia górnych dróg oddechowych. Zapalenie płuc. Rak płuca. POChP. Astma oskrzelowa. Zasady tlenoterapii biernej.	
W4 - Wykład	Przewód pokarmowy cz. 1 – Badanie podmiotowe. Badanie przedmiotowe - ból brzucha, ostry brzuch, zasady prawidłowego badania jamy brzusznej i per rectum, objawy otrzewnowe; Podstawowe pojęcia związane z chorobami jamy brzusznej. Biegunka.	

W5 - Wykład	Przewód pokarmowy cz. 2 - Niedrożność przewodu pokarmowego. Krwawienie z górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego. Ostre zapalenie trzustki. Kamica pęcherzyka żółciowego.	
W6 - Wykład	Biegunka i etiologia biegunek. Marskość wątroby. Nieswoiste choroby zapalne jelit – wrzodziejące zapalenie jelita grubego oraz choroba Leśniowskiego-Crohna. Ocena odżywienia. Niedożywienie i kacheksja. Zespół ponownego odżywienia.	
W7 - Wykład	Etiopatogeneza i typy cukrzycy. Zasady leczenia cukrzycy u osób dorosłych w zależności od etiopatogenezy. Powikłania odległe cukrzycy. Postępowanie w stanach nagłych w cukrzycy – kwasica ketonowa, zespół hiperglikemiczno-hiperosmolalny.	
W8 - Wykład	Choroby układu wydalniczego - Ostre uszkodzenie nerek. Przewlekła choroba nerek. Kamica układu moczowego. Zakażenia układu moczowego.	
W9 - Wykład	Zaburzenia hormonalne i stany nagłe związane z zaburzeniami gospodarki hormonami tarczycy oraz nadnerczy.	
W10 - Wykład	Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej. Stany zagrożenia życia w hematologii. Zespół rozsianego wykrzepiania wewnątrznaczyniowego.	
C1 - Ćwiczenia	Diagnostyka różnicowa bólu w klatce piersiowej. Badania układu krążenia. Interpretacja badań laboratoryjnych i EKG.	C.W8, C.W17, C.W18, C.W23, C.W25, C.W26, C.W27, C.W28, C.W29, C.W30, C.W31, C.W32, C.W33, C.W34, C.W35, C.W36, C.W57, C.W64, C.W69, C.W70, C.W72, C.W77, C.W85, C.W89, C.W91, C.W99, C.W106, C.W107, C.U1, C.U4, C.U7, C.U8, C.U10, C.U11, C.U12, C.U13, C.U14, C.U15, C.U18, C.U19, C.U37, C.U45, C.U46
C2 - Ćwiczenia	Diagnostyka różnicowa duszności. Badanie układu oddechowego. Interpretacja badań dodatkowych i gazometrii krwi tętniczej.	
C3 - Ćwiczenia	Diagnostyka różnicowa bólu brzucha. Badanie jamy brzusznej i per rectum. Interpretacja badań dodatkowych.	
C4 - Ćwiczenia	Choroby metaboliczne. Cukrzyca. Interpretacja badań dodatkowych.	
C5 - Ćwiczenia	Choroby układu wydalniczego i moczowo-płciowego. Interpretacja badań dodatkowych.	
C6 - Ćwiczenia	Zaburzenia gospodarki kwasowo-zasadowej. Zaburzenia elektrolitowe. Interpretacja badań laboratoryjnych.	
C7 - Ćwiczenia	Choroby krwi. Gorączka i jej przyczyny. Problemy u pacjentów w wieku geriatrycznym. Interpretacja badań laboratoryjnych.	
II	**Zakład Propedeutyki Onkologicznej – II semestr**	
W1 – Wykład	Karcynogeneza, podstawy biologii nowotworów, uwarunkowania genetyczne i środowiskowe chorób nowotworowych	C.W8, C.W14, C.W15, C.W16, C.W23, C.W89, C.U30
W2 - Wykład	Epidemiologia nowotworów, ocena stopnia zaawansowania choroby nowotworowej, programy profilaktyczne, zasady pobierania materiału do badań histopatologicznych	
W3 - Wykład	Ból – podstawy fizjologii, mechanizmy powstawania, rodzaje bólu, skale oceny	
W4 - Wykład	Ból w chorobie nowotworowej – patogeneza, zasady terapii i monitorowania leczenia	
W5 - Wykład	Podstawy opieki paliatywnej – system opieki paliatywnej w Polsce, najczęstsze wyzwania w opiece nad pacjentem z zaawansowaną chorobą nowotworową	
C1 - Ćwiczenia	Najczęstsze powikłania w onkologii – od rozpoznania do postępowania: Gorączka neutropeniczna; Żylna choroba zakrzepowo-zatorowa; Odleżyny; Niedokrwistość; Wysięki nowotworowe	C.W8, C.W14, C.W15, C.W16, C.W23, C.W89, C.U29, C.U30

C2 - Ćwiczenia	Omówienie szczególnych sytuacji klinicznych w onkologii na podstawie przypadków klinicznych: Zespół rozpadu nowotworu; Zespół żyły głównej górnej; Zespół wzmożonego ciśnienia śródczaszkowego; Zespół hemolityczno-mocznicowy (HUS); Zespół ucisku rdzenia kręgowego;	

6. LITERATURA

Obowiązkowa

Klinika Chorób Wewnętrznych:

1. „Choroby wewnętrzne – kompendium" pod red. A. Szczeklika. Medycyna Praktyczna 2024 (wybrane rozdziały)
2. „Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych" pod red. K. Sosady. PZWL 2022 (wybrane rozdziały)

Zakład Propedeutyki Onkologicznej:

1. Deptała A. (red.) Onkologia w Praktyce, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2015. (wybrane zagadnienia)
2. Gajewski P. (red.) Interna Szczeklika, Medycyna Praktyczna, Kraków, 2024. (wybrane zagadnienia)

Uzupełniająca

Klinika Chorób Wewnętrznych:

1. „Choroby wewnętrzne – kompendium" pod red. A. Szczeklika. Medycyna Praktyczna 2022. (wybrane rozdziały).
2. „Poradnik dyżuranta" pod red. M. Maciejewskiej i A Torbickiego. PZWL 2023. (wybrane rozdziały).

Zakład Propedeutyki Onkologicznej:

1. Jassem J. (red.) Kordek R., et al. Onkologia: Podręcznik Dla Studentów i Lekarzy, wydanie V, Via Medica, Gdańsk, 2019. (wybrane zagadnienia)

7. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
C.W8, C.W17, C.W18, C.W23, C.W25, C.W26, C.W27, C.W28, C.W29, C.W30, C.W31, C.W32, C.W33, C.W34, C.W35, C.W36, C.W57, C.W64, C.W69, C.W70, C.W72, C.W77, C.W85, C.W89, C.W91, C.W99, C.W106, C.W107, C.U1, C.U4, C.U7, C.U8, C.U10, C.U11, C.U12, C.U13, C.U14, C.U15, C.U18, C.U19, C.U37, C.U45, C.U46	1. Obecność na wykładach. 2. Aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach weryfikowane codziennie przez prowadzącego. 3. Egzamin ustny.	Obecność na wszystkich wykładach oraz ćwiczeniach, 60% opanowanego materiału.
C.W8, C.W14, C.W15, C.W16, C.W23, C.W89, C.U29, C.U30	1. Obecność na wykładach. 2. Zaliczenie pisemne. 3. Egzamin ustny.	Obecność na wszystkich wykładach oraz ćwiczeniach, opracowanie opisu przypadku oraz uzyskanie co najmniej 60%

		punktów z zaliczenia końcowego (test).

8. INFORMACJE DODATKOWE

1. Przedmiot kończy się egzaminem ustnym, wspólnym dla wszystkich Zakładów realizujących przedmiot. Egzamin ustny zawiera 4 pytania w zestawie losowanym przez zdającego obejmujące tematykę poruszaną na wszystkich wykładach i ćwiczeniach.
2. Zaliczenie części Przedmiotu odbywa się według zasad ustalonych przez poszczególne Zakłady.

Klinika Chorób Wewnętrznych:

1. Wykłady odbywać się będą w czasie rzeczywistym na platformie MS Teams.
2. Wymagana obecność na wszystkich wykładach, ćwiczeniach. Możliwość odrobienia zajęć w wypadku sytuacji losowych z inna grupą ćwiczeniową za zgodą prowadzącego ćwiczenia.
3. Dopuszczenie do egzaminu na podstawie obecności na wykładach, ćwiczeniach.
4. Liczba możliwych zaliczeń przedmiotu: 3 (I i II termin, Egzamin komisyjny).
5. Miejsce prowadzenia zajęć: Klinika Chorób Wewnętrznych. Szpital Grochowski, ul. Grenadierów 51/59, 04-073 Warszaw
6. Obowiązuje zmiana obuwia, posiadanie fartucha, identyfikatora i stetoskopu.
7. Nieobecność spowodowaną chorobą należy usprawiedliwić poprzez okazanie prowadzącemu zwolnienia lekarskiego do wglądu. Proszę nie wysyłać zwolnień mailowo.
8. Preferowaną formę odrobienia zajęć należy ustalić z prowadzącym.

Zakład Propedeutyki Onkologicznej:

1. Do uzyskania zaliczenia przedmiotu niezbędna jest obecność na wszystkich seminariach, opracowanie opisu przypadku oraz uzyskanie co najmniej 60% punktów z zaliczenia końcowego (test).
2. Studenci zobowiązani są do uczestnictwa w zajęciach ze swoją grupą seminaryjną wg planu. W wyjątkowych sytuacjach możliwe jest odpracowanie zajęć poprzez uczestnictwo w nich z inną grupą, po wcześniejszym uzgodnieniu z prowadzącym zajęcia.
3. Zaliczenie końcowe w formie pisemnej, stacjonarnej, w trakcie ostatnich zajęć seminaryjnych. Możliwy drugi, poprawkowy termin zaliczenia końcowego, w terminie uzgodnionym z koordynatorem przedmiotu.

Strona internetowa Zakładu: https://propedeutykaonkologiczna.wum.edu.pl/

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich